

**PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY
NA ROK SZKOLNY 2024/2025**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i *resocjalizacji nieletnich* (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz.1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).

- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Statut Szkoły.
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Szkół Podstawowych w Łochowie.

Ponadto wykorzystano:

- Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski (https://mlodeglowy.pl/wp-content/uploads/2023/04/MLODE-GLOWY.-Otwarcie-o-zdrowiu-psychicznym_-Raport-final.pdf)
- *Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023*(<https://brpd.gov.pl/wp-content/uploads/2023/04/Za%C5%82%C4%85cznik-nr-4.-Raport-z-badania-jako%C5%9Bci-%C5%BCycia-dzieci-i-m%C5%82odzie%C5%BCy-pespektywa-dzieci-i-ich-rodzic%C3%B3w.-Obszar-samopoczucie-psychiczne.pdf>)
- *Kierunki polityki oświatowej na bieżący rok szkolny 2024/2025*([Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025 - Ministerstwo Edukacji Narodowej - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](https://www.gov.pl))

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Łochowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągnięcia celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024.
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),

- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Misja szkoły

Misja szkoły może być zapisana w koncepcji pracy szkoły lub stanowić odrębny dokument. W zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych może stanowić integralną część programu, która określa tożsamość szkoły i stanowi uzasadnienie celów jej działania w obszarze wychowania i profilaktyki, z uwzględnieniem specyfiki środowiska (np. w sytuacji, gdy w szkole uczy się wielu uczniów cudzoziemskich, szkoła działa w środowisku lokalnym dotkniętym długotrwałym bezrobociem rodzin itp.). Przykładowy zapis:

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

W roku szkolnym 2024/2025 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmocnienia poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów. Istotne znaczenie odgrywa także rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli.

II. Sylwetka absolwenta

Ustalone przez społeczność szkolną wartości scalające wspólne dążenia i oczekiwania rodziców oraz pracowników szkoły, powinny stanowić podstawę dla opracowania profilu ucznia kończącego naukę w szkole. Ułatwi to określenie spójnych celów strategicznych programu wychowawczo-profilaktycznego, jednoczących działania rodziców i pracowników szkoły. Przykład:

Celem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz do podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,

- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- zna podmioty udzielające wsparcia w sytuacji pogorszenia stanu psychicznego, wie jak sposób korzystać z ich pomocy,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- 5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski*).
- 13) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 7) wzmocnienie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

W roku szkolnym 2024/2025 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów,
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmocnienie poczucia sprawczości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,

- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2024/2025

Kalendarz powinien wskazywać konkretne terminy poszczególnych działań i przedsięwzięć, co ułatwi racjonalne planowanie uroczystości z uwzględnieniem innych zadań szkoły oraz zaangażowania pracowników i rodziców w ich realizację. Przykłady:

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- ślubowanie klas pierwszych,
- porządkowanie terenu wokół pomnika nieznanego żołnierza oraz dbanie o mogiły zmarłych nauczycieli,
- Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- szkolny festiwal twórczości artystycznej,
- mikołajki klasowe,
- szkolny wieczór kolęd,
- studniówka,
- Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją,
- Inicjatywy Samorządu Uczniowskiego,
- Światowy Dzień Autyzmu,
- pierwszy dzień wiosny,
- Dzień Ziemi,

- Święto Patrona Szkoły,
- pożegnanie abiturientów,
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- festyn rodzinny,
- Dzień Sportu,
- zakończenie roku szkolnego.

VI. Harmonogram działań

Poszczególne zadania powinny odpowiadać przyjętym celom, a odpowiedzialność za ich realizację przypisana konkretnym osobom. Przedstawione poniżej propozycje mają charakter ogólny. Zadania powinny być konkretne, spójne, przypisujące personalnie odpowiedzialność za realizację konkretnego działania. Proponowany harmonogram wymaga dostosowania zadań do realiów konkretnej szkoły i jej potrzeb wynikających z diagnozy sytuacji wychowawczej i zapotrzebowania na działania profilaktyczne w środowisku szkolnym.

VII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół ponadpodstawowych w Łochowie w dniu 11.09.2024r..

ZDROWIE PSYCHICZNE

ZADANIE	FORMA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
<p>Profilaktyka depresji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych wśród uczniów klas pierwszych na temat zaburzeń nastroju, w tym depresji wśród młodzieży. • Diagnostyka wstępna na terenie szkoły zaburzeń nastroju u nastolatków z wykorzystaniem kwestionariuszy psychologicznych. • Opieka psychologiczna nad uczniem z diagnozą w kierunku depresji/ zaburzeń nastroju. Systematyczne udzielanie wsparcia psychologicznego. • Okresowe badanie objawów depresji u ucznia, który przyjmuje leki antydepresyjne. W razie potrzeby kontakt z lekarzem psychiatrą • Kontakt z rodzicem ucznia, który przejawia objawy zaburzeń nastroju w tym depresji - przekazanie informacji o problemach ze zdrowiem psychicznym w formie pisemnej • Aktualizacja zakładki <i>profilaktyka</i> na oficjalnej stronie szkoły (www.zsp.lochow.pl), zawierającej treści dotyczące zdrowia fizycznego i psychicznego 	<p>Psycholog, Pedagog szkolny</p>	<p>Luty 2025</p> <p>Cały rok szkolny</p>

<p>Profilaktyka zachowań samobójczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ocena ryzyka samobójczego w przypadku uczniów przejawiających myśli suicydalne • Kontakt z rodzicem ucznia, którzy przejawia myśli samobójcze - poinformowanie rodziców o problemach ze zdrowiem psychicznym ucznia 	<p>Psycholog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
<p>Profilaktyka zapobiegania zjawisku zarażenia w przypadku uczniów, którzy dokonują samouszkodzeń (okaleczają się)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa indywidualna z uczniem, który dokonuje samouszkodzeń w celu wyjaśnienia na czym polega zjawisko „zarażenia”. Edukacja w zakresie odpowiedzialności za innych (uczeń nie powinien mieć odkrytych ran oraz rozmawiać z innymi uczniami na temat samouszkodzeń) • Kontakt z rodzicem ucznia, który dokonuje samouszkodzeń - pisemne poinformowanie rodziców o problemach ze zdrowiem psychicznym ucznia 	<p>Zespół PPP</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
<p>Profilaktyka zdrowia psychicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka nabywania świadomości o swoich słabych i mocnych stronach, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości • Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem i wszelkimi trudnościami w sposób konstruktywny - Psychoedukacja emocjonalna • Przeprowadzenie wśród uczniów zajęć edukacyjnych na temat składników zdrowia psychicznego. „Jak dbać o zdrowie psychiczne i pielęgnować kondycję psychiczną?” • Udział szkoły w programie profilaktycznym „Godzina dla 	<p>Zespół PPP, Wychowawcy, Nauczyciele</p> <p>N-I biologii, Wychowawcy Zespół PPP</p> <p>Psycholog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

	<p>Młodych Główn”.</p> <ul style="list-style-type: none"> Opieka psychologiczno - pedagogiczna nad uczniami, którzy przejawiają problemy ze zdrowiem psychicznym (uczniowie, którzy przyjmują leki lub znajdują się pod opieką lekarza psychiatry) 	<p>Zespół PPP Wychowawcy Nauczyciel</p>	
--	---	---	--

PRZEMOC W RODZINIE

ZADANIE	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> Uruchamianie procedury NK w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie Opieka psychologiczno - pedagogiczna nad uczniem doświadczającym przemocy w rodzinie Współpraca z Instytucjami zajmującymi się prawną ochroną młodzieży w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie: Sąd Rodzinny, Policja, Prokuratura, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Uczestniczenie w spotkaniach grupy roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego Do Spraw Przemocy w Rodzinie Działania edukacyjne i profilaktyczne w stosunku do rodziców (wzmocnienie relacji na linii rodzic – dziecko 	<p>Psycholog/Pedagog szkolny, Wychowawcy klas, Nauczyciele</p> <p>Osoba wyznaczona przez dyrektora</p>	Cały rok szkolny

	jednego z najważniejszych czynników chroniących w zakresie profilaktyki - edukowanie rodziców na temat relacji rodzic – dziecko, lekcje religii, wdż)		
Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja specjalnych lekcji wychowawczych poświęconych omówieniu standardów ochrony małoletnich • Przygotowanie i dystrybucja broszur informacyjnych na temat standardów ochrony małoletnich 	Zespół PPP, Wychowawcy	Wrzesień- Październik
Monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie systemu zgłaszania naruszeń standardów ochrony małoletnich, w postaci anonimowych skrzynek na uwagi 	Zespół PPP, Wychowawcy	Cały rok szkolny

SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

ZADANIE	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, którzy przejawiają problemy związane z używaniem substancji	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie narzędzi przesiewowych do ewentualnej diagnostyki w zakresie problemowego używania. Narzędzia takie jak PUM/PUN/ AUDIT 	Zespół PPP	Cały rok szkolny

psychoaktywnych			
Profilaktyka używek	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie programu prewencji spożywania alkoholu przez młodzież „Smashed”. • Zajęcia edukacyjne dla uczniów na temat szkodliwości zdrowotnych wynikających z palenia papierosów i e-papierosów. • Wyciąganie konsekwencji w przypadku naruszenia Statutu szkoły. • Zajęcia edukacyjne dotyczące szkodliwości narkotyków oraz ich działania. • Wywieszenie plakatów edukacyjnych dotyczących szkodliwego wpływu narkotyków na człowieka. 	Psycholog Pedagog szkolny Wychowawcy Psycholog Pedagog szkolny	Cały rok szkolny
Podniesienie kwalifikacji przez psychologa/ pedagoga z zakresu profilaktyki uniwersalnej	<ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie przez pedagoga/psychologa szkolnego uprawnień do realizacji programu rekomendowanego z zakresu profilaktyki uniwersalnej: „Ars, czyli jak dbać o miłość?” 	Psycholog Pedagog szkolny	I semestr

UZALEŻNIENIA OD NAWYKÓW I POPĘDÓW

ZADANIE	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Podniesienie świadomości uczniów na temat ryzyka związanego z grami hazardowymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne dotyczące uzależnienia od hazardu 	Specjalista zajmujący się daną dziedziną	II semestr
Profilaktyka uzależnień behawioralnych	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenia dla uczniów wszystkich klas warsztatu dotyczącego uzależnień cyfrowych „Było sobie życie cyfrowe” • Edukowanie młodzieży o zagrożeniach wynikających z nadużywania ekranów (lekcje wychowawcze, materiały wyświetlane na szkolnych monitorach) 	Zespół PPP, Wychowawcy, nauczyciel współorganizujący	I semestr Cały rok szkolny
Uświadomienie młodzieży konsekwencji wynikających z zachowań ryzykownych w sieci	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne dla uczniów w zakresie cyberprzemocy oraz ochrony własnego wizerunku w sieci 	Zespół PPP w porozumieniu z KPP w Węgrowie	I semestr

EDUKACJA ZDROWOTNA

ZADANIE	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Podniesienie świadomości na temat wpływu aktywności fizycznej na zdrowie psychiczne	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia sportowe (np. fitness, siłownia) organizowane przez n-li wychowania fizycznego • Warsztaty prowadzone przez trenera personalnego. 	Pedagog specjalny	II semestr
Propagowanie treści dotyczących aktywności fizycznej oraz szacunku do konstruktywnej rywalizacji.	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywne uczestnictwo w lekcjach W-F. • Sportowe zajęcia pozalekcyjne. • Obchody dnia otyłości. • Gazetki ściennie na temat zdrowego stylu życia. • Edukowanie uczniów na lekcjach biologii, przekazanie uczniom wiedzy nt. piramidy żywienia, składników mineralnych i witamin niezbędnych dla rozwoju człowieka. 	N-I biologii N-I W-F	Cały rok szkolny
Zwiększenie wiedzy dotyczącej udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie dla młodzieży prelekcji ze specjalistą w danej dziedzinie. • Współpraca z ZOZ w Węgrowie. 	Zespół PPP, Wychowawcy N-le EDB	Cały rok szkolny

WARTOŚCI

ZADANIE	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka oraz agresję	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty organizowane przez zespół PPP, lekcje wychowawcze 	Zespół PPP, Wychowawcy	Cały rok szkolny
Kształtowanie empatii i zrozumienia wśród uczniów wobec osób z niep.	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty dla uczniów • Dzień Świadomości autyzmu • Dzień Kolorowej Skarpetki • Dzień Świadomości AIDS 	Pedagog specjalny	Dni tematyczne
Propagowanie wartości patriotycznych oraz szerzenie szacunku do własnej kultury i wartości	<ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w uroczystościach szkolnych przewidzianych w roku szkolnym 2024/2025 	Wychowawcy	Cały rok szkolny
Wspomaganie wychowawczej roli rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zajęć WDŻ, - realizacja zadań w ramach programu wychowawczo – profilaktycznego - zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów 	Zespół PPP, Nauczyciele, Wychowawcy	Cały rok szkolny
Propagowanie wartości	<ul style="list-style-type: none"> • Godzina wych., Religia 	Wychowawcy Katecheci	Cały rok szkolny

chrześcijańskich oraz norm etycznych			
Propagowanie szacunku do tradycji Narodowych oraz Kultury Ludowej (Mazowsze)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zespół Tańca Ludowego Sadzewiczowa</i> • Udział w uroczystościach patriotycznych o charakterze lokalnym, powiatowym 	Trenerka tańca, Wychowawcy N-le humaniści	Cały rok szkolny
Propagowanie wśród uczniów wartości patriotycznych, estetycznych, kulturowych	<ul style="list-style-type: none"> • Godz. wych., Język Polski, Historia, WOS 		Cały rok szkolny
Zajęcia na temat norm moralnych, poczucia własnej wartości i autorytetów	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty edukacyjne na lekcjach wych., zajęcia z pedagogiem 	Wychowawcy, Pedagog	Cały rok szkolny
Wzmocnienie relacji uczeń-uczeń oraz uczeń-nauczyciel	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia integrujące cały zespół klasowy • Wycieczka integracyjna dla uczniów klas I-ych • Warsztaty z komunikacji interpersonalnej, celem poprawy relacji w klasach 	Wychowawcy, Wychowawcy klas, Zespół PPP	Wrzesień 2024
Udział w Szkolnym Kole Caritas, Paczka na kresy	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zbiórek na rzecz pomocy innym 	Opiekun koła, Wychowawcy, Katecheci	Cały rok szkolny
Wyjazd młodzieży do Drohiczyzna na Diecezjalne	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wyjazdu 	Katecheci	Wrzesień 2024

Spotkanie Młodzieży			
Wyjazd młodzieży z klas maturalnych do Częstochowy	<ul style="list-style-type: none"> Organizacja wyjazdu 	Katecheci, Wychowawcy klas maturalnych	Kwiecień 2025
Działania wspierające uczniów z Państw objętych działaniami wojennymi	<ul style="list-style-type: none"> Pomoc psychologiczno- pedagogiczna, zwiększenie ilości zajęć z jęz. polskiego. Działania integracyjne. 	Zespół PPP, Dyrektor Szkoły	Cały rok szkolny
Umiejętności społeczne, emocjonalne i komunikacyjne.	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów klas II - dotyczących asertywności czyli umiejętności stawiania granic w relacjach z innymi osobami. 	Pedagog	I semestr edukacyjny
Konsekwentne egzekwowanie przestrzegania norm i zasad współżycia społecznego.	<ul style="list-style-type: none"> Regularne wpisy w dzienniku oraz kontakt z rodzicami uczniów, którzy wagarują, palą papierosy w trakcie trwania zajęć edukacyjnych. Przypomnienie o zapisach statutowych dot. zasad oceniania, zachowania i ubioru. 	Cała kadra pedagogiczna	Cały rok szkolny